

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Kazuistika dítěte

**Podpora přirozeného rozvoje řeči u dětí – primární
logopedická prevence**

Bojkovice leden 2022 – červen 2022

Zpracovala: Hana Soukeníková

Jméno: Jakub

Pohlaví: chlapec

Datum narození: 9. 2014

Osobní anamnéza:

Průběh těhotenství a porodu: těhotenství normální, porod v termínu, císařský řez kvůli nepostupujícímu porodu (3050 g, 48 cm), omotaný pupečník, kojen do čtvrtého měsíce,

Vývoj dítěte v raném věku:

-koníčky pásl ve 3 měsících, přetáčení v 6 měsících, seděl v 9 měsíci, chůze ve 12 měsících, brzy se naučil slézt a vylézt schody, živější

-od 2 let přes den skoro vůbec nespál, od 2,5 vůbec, pozdě usíná (+ - 23:00), úprava s Medorisperem (+ - 4 roky), několik nočních děsů

-od 12 měsíce se objevily slabiky, dvouslabičná slova a následná stagnace, slabá slovní zásoba, dyslalie, další vývoj až od + - 4,5 let, logopedická třída od 5 let

Prodělané nemoci, úrazy, operace:

-neštovice, pátá nemoc, bez vážnějších úrazů, ADHD, lehká mentální retardace

Rodinná anamnéza:

Matka: 1993, SŠ s maturitou, brigády

Otec: 1984, vyučený, dělník

Sourozenci: sestra, 6 let

Rodinný stav: celá rodina

případné problémy: do MŠ dojíždí

Školní anamnéza:

Kubík je pohyblivě zdatný, problémy nejsou ani v jemné motorice. Lateralita oka, ruky, nohy a ucha je pravostranná. Sluchové vnímání je vcelku dobré, problémy jsou ve znělosti hlásek, což se stále trénuje. Vývoj řeči je opožděný, patlavost. Myšlení je přiměřené k lehké mentální retardaci, paměť je dobrá, Kuba si pamatuje spoustu věcí, musí se však trénovat. Kuba má ADHD (porucha pozornosti s hyperaktivitou), tudíž je pozornost ne vždy stoprocentní. V kolektivu je nejstarší, nemá však problém i s menšími dětmi a je na ně velmi ohleduplný. Rychle se adaptuje na nové prostředí. Kuba se na školku neměl problém adaptovat, tak jako každé dítě samozřejmě ze začátku poplakával. Do školy se těší.

Problémy před vstupem do programu:

U Kubíka je značná patlavost (ostré a tupé sykavky, L, R a Ř) a velmi malá slovní zásoba. U Kuby se od 12 měsíců objevily jednoslabičná, později dvojslabičná slova a následovala stagnace ve vývoji řeči. Následný rozvoj se objevil okolo 4,5 let. Kuba má lehkou mentální retardaci. Vývoj hlásek je velmi pomalý a potřebuje denně opakovat a cvičit.

Průběh spolupráce:

1. Sezení

Téma: Ty a já, my oba

- co jsi dělal o víkendu
- dechové cvičení (bublifuk, foukání brčkem do vody – jemně, silně)
- oromotorické cvičení (kartičky) **příloha č. 1**
- sluchové cvičení – který panáček mluví správně
- hrubá motorika – překážková dráha
- jemná motorika – korálková mozaika
- nakresli sám sebe, podepiš se
- rozumění řeči, prostorová orientace – dej panáčka na, v, pod,... stůl
- předmatematická gramotnost – skupiny se stejným číslem
- slovní fotbal
- určení laterality (ruky, oka, ucha, nohy)

Reflexe – Kuba na poprvé spolupracoval velmi pěkně, snažil se a ptal se na spoustu otázek, je zvědavý. Velmi rychle roztřídil skupiny se stejným číslem do šesti, poté jsme počítali s dopomocí.

2. Sezení

Téma: Moje rodina

- dechové cvičení (foukání do perliček, hra na potápěče)
- oromotorické cvičení (pusinka, rybka, bonbon, koník, placka, malír, opička, bublina)
- fonační cvičení – napodobování hlasů (táta – hluboko, máma – výše, miminko, já,...)
- hrubá motorika – skákání panáka
- jemná motorika – sbírání kuliček za pomoci pinzety
- rytmizace básničky „Paci, paci“
- zrakové vnímání – bludiště **příloha č. 4**
- rozvoj slovní zásoby a práce se slovy – členové rodiny, vytleskávání, počet slabik, začáteční písmeno **příloha č. 3**
- hra na paměť – „Byli jsme na oslavě a byl/a tam...“
- seřazení členů rodiny podle věku – za sebou, do pyramidy

Reflexe – Kuba byl soustředěný, líbilo se mu napodobování hlasů a práce s pinzetou nebyl problém. Při práci se slovy nebyl problém, avšak při určování prvního hlásky určoval slabiku

3. Setkání

Téma: Velikonoce

- dechové cvičení (přenášení papírových vajíček brčkem, foukání polyst. vajíček do domečku)
- oromotorické cvičení (houpačka, mlsná kočka, dlouhý jazyk, placka, koník, bouličky, kmitání rty)
- jemná motorika – vytrhávání vajíčka z papíru **příloha č. 6**
- hrubá motorika – hod plyšovým kuřátkem, chůze jako kuřátko, stoj na jedné noze
- grafomotorika **příloha č. 7**
- rozvoj slovní zásoby a práce se slovy – jak se jmenují jarní svátky, tradice, vytleskávání, počet slabik, začáteční písmeno, co všechno k Velikonocím patří
- zrakové vnímání – najdi stejné vajíčko
- sluchové vnímání, paměť, rozvoj slovní zásoby – o čem je první, druhá sloka?, o kom se tam zpívá
*„Kdopak ví, kdopak ví – nač je proutek vrbový?
Co je tohle za otázku? Proutky ty jsou na pomlázku, na pomlázku.“*
- *„Co je to, co je to- pípá to a zobe to?
Kolem kvočny batolení- malé živé nadělení, nadělení“.*
- předmatematická gramotnost – počítání s kuřátky **příloha č. 8**
- zrakové vnímání – bludiště **příloha č. 9**

Reflexe – Kuba byl dnes velmi roztěkaný a nesoustředěný, neměl svůj den. Práce se slovy se mu moc nedařila a ani vytleskávání a určování hlásek nebylo na jedničku. Hod kuřátkem byl ale opravdu daleký a cvičení ho bavilo.

4. Setkání

Téma: Zvířátka na statku

- dechové cvičení (návik správného dýchání, magic ball)
 - oromotorické cvičení – pohádka **příloha č. 10**
 - fonační cvičení – nápodoba zvuků zvířat, různá síla hlasu
- „Na dvorečku u babičky, tam je mnoho zvířátek.
Když k ní přijdu, hned tu běží prase a pět selátek.
Přiběhne i slepička, ko, ko, ko, ko dák,
snesla dneska vajíčka, ano je to tak.
Ovečka se chlubí, bé, bé, bé,
dneska mi to sluší jé, jé, jé.
Na dvoreček k babičce chodím velmi rád,
se zvířátky já jsem totiž velký kamarád.“*
- sluchové cvičení – urči směr zvuku, který plyšák mluví správně
 - jemná motorika – prošívání zvířátek tkaničkou
 - grafomotorika – obkresli jedním tahem **příloha č. 11**
 - spoj maminku a mládě, pojmenuj je **příloha č. 12**
 - prostorová orientace – dej telátko (do, na, v, pod, vpravo, vlevo)
 - vymysli co nejvíce zvířat na písmeno „K“
 - paměť – zapamatuj si co nejvíce zvířat z obrázku

- pracovní list – hledej, spočítej, hádanky **příloha č. 13**
- zrakové vnímání – najdi rozdíly **příloha č. 14**

Reflexe: Kubu zvířata velmi zajímají, proto ho dnešní setkání velmi bavilo. Dokázal vymyslet opravdu spoustu zvířat na písmeno „K“ a zapamatovat si spoustu zvířat na obrázku. Dnes velmi dobrá práce.

5. Setkání

Téma: Barvičky

- dechové cvičení (rozfoukávání barevné vody a hledání obrázků)
- oromotorické cvičení **příloha č. 1**
- logopedická pohádka **příloha č. 15**
- sluchové vnímání - sluchové pexeso, který panáček správně mluví
- hrubá motorika – bumbrlík
- jemná motorika – poskládej ze Skittles obrázek duhy, jak jdou barvy za sebou?
- básnička „Bublina“, rytmizace, ťukání na dřívka
„Pozor velká novina, přiletěla bublina!
Bublina se nafukuje, přitom pěkně poletuje,
přiletěla nad náš dům, udělala prásk a bum!“
- vytleskávání slov, první písmeno, počet slabik
- slovní fotbal
- rozvoj slovní zásoby – vymysli co nejvíce slov na písmeno „B“
- seřazování barev podle odstínů (od nejsvětější po nejtmaší), rozříd' barvy na teplé a studené
- co může mít červenou, žlutou aj, barvu – Mluv se mnou **příloha č. 16**

Reflexe: Kuba se dnes velmi snažil. Velmi se mu líbilo kouzlení se Skittles a různé řazení barevných pásků. Těžší pro něj však byla rytmizace básničky.

6. Setkání

Téma: Moje tělo

- dechové cvičení (zahřívání rukou, mlžení zrcátka – nakresli na něj smajlíka)
- oromotorické cvičení (opička, počítání zoubků, pusinka, bubliny, dlouhý jazyk, dotkni se nosu)
- logopedická pohádka **příloha č. 17**
- sluchové cvičení – jakou hlásku slyšíš (C, S, Z) – doporučení logopedky
- jemná motorika – vezmi korálek mezi... (prostrídání všech prstů s palcem)
- hrubá motorika: Hlava, ramena,...
- části těla, pravá, levá strana - dej si prst na...
- poskládej kostlivce **příloha č. 18**
- správné používání předložek ve větách (Mluv se mnou)
- rozvoj sluchového vnímání – slovní diktát (přelož papír na půl, na pravou stranu namaluj 1 listnatý strom a 1 jehličnatý strom, na listnatý strom nakresli 2 jablka, na levou stranu namaluj panáčka, na druhou stranu papíru nakresli velký kruh, do kruhu nakresli trojúhelník)
- protiklady **příloha č. 19**

Reflexe – Kubovi to dnes velmi nešlo. Byl nesoustředěný a roztěkaný. Stále odskakoval od tématu a koukal po všem ostatním. Zapomínal do vět přidávat předložky. Diktát mu však šel a zvládl ho nad očekávání.

7. Setkání

Téma: V obchodě

- dechové cvičení (foukání brčkem do mléka a hledání obrázků na dně)
- oromotorické cvičení (kladívko, malíř, dlouhý jazyk, hrachový lusk, kašpárek, bubliny)
- fonační cvičení – vyslovování samohlásek na jeden nádech
- ovocné pexeso
- jak se jmenuje strom, na kterém roste jablko, třešeň, hruška,...
- ochutnávání ovoce a zeleniny poslepu
- slova nadřazená a podřazená (ovoce, zelenina, pečivo, sladkosti,...)
- přiřad' správný stín **příloha č. 20**
- tvoření množného čísla v daném tvaru slova
- paměť – byl jsem v obchodě (hračkářství aj.) a koupil jsem...
- skupiny věcí, která věc do skupiny nepatří a proč **příloha č. 21**
- doplň do říkadla, hleděj slova, které se rýmují **příloha č. 22**

Reflexe – Kubu dnešní sezení velmi bavilo. Velmi se mu líbilo ochutnávání poslepu, pexeso a i tvoření množného čísla v daném tvaru mu šlo dobře. Méně mu šli názvy stromů, ale i tak se snažil a vznikli i opravdu zajímavé názvy. Zapamatoval si velkou spoustu věcí při hře, co jsme koupili v obchodě a byl na tom lépe než já.

8. Setkání

Téma: Z pohádky do pohádky

- dechové cvičení (bublání brčkem do vody, zadržování dechu, nafukování balonku)
- oromotorické cvičení **příloha č. 1**
- fonační cvičení (jako trpaslík, obr, vlk, princezna, babička, liška)
- jemná motorika – vybarvování korálků podle daných barev a tvaru **příloha č. 23**
- hrubá motorika – skákání – (obkreslené ruce a nohy, seřazené různě za sebou)
- pohádkové puzzle
- rozvoj slovní zásoby a práce se slovy – kdo je na obrázku, vytleskávání, počet slabik, první hláska
- básnička „Princeznička na bále“ – práce s hlasem, rytmizace
- malovaná pohádka „O veliké řepě“ – Povídám, povídám pohádku
- zrakové vnímání – hledání v knize „Zámek prince Bordelnička“
- předmatematická gramotnost – mravenci **příloha č. 24**

Reflexe – Kuba byl dnes méně soustředěný, ale i tak dokázal pěkně pracovat. Velmi se mu líbilo hledání v knize „Zámek prince Bordelnička“ a správně povyprávěl pohádku. Hůře mu šla rytmizace pohádky.

9. Setkání

Téma: Moje maminka

- dechové cvičení (vonění ke kytičce, foukání do pampelišky)
- oromotorické cvičení (rybička, stěrače, mlsná kočka, lízátko, bublina, kloktání)
- sluchové cvičení (co slyšíš za hlásku – ostré a tupé sykavky)
- fonační cvičení – nápodobování hlasů (maminka, tatínek, babička, miminko)
- jemná motorika – vystřihování srdíčka z papíru, zapíjení barev, posolení
- hrubá motorika – skákání po jedné noze, přes švihadlo
- grafomotorika **příloha č. 25**
- zrakové vnímání – co si obleče maminka a co dcerka?, co dělají na obrázku? (mluvení v celých větách) – Mluv se mnou **příloha č. 26, příloha č. 27**
- rozvoj slovní zásoby a práce se slovy – vytleskávání slov, počítání slabik, určení první slabiky
- básnička „Maminka má dneska svátek“ – práce s hlasem (klesání a stoupání)
„Maminka má dneska svátek, koupil bych jí pěkný dárek,
ale dnes, ale dnes, úplně jsem bez peněz“
- opakování krátkých vět (s logopedkou)

Reflexe – S Kubou jsme dnes vytvořili dárek pro maminku a naučili se jednoduchou básničku, kterou se, díky práci s hlasem, docela rychle naučil. Na závěr jsme si s paní logopedkou zopakovali krátké věty. Kubovi se dnes opravdu dařilo a měl „dobrý“ den.

10. Setkání

Téma: Práce všeho druhu!

- dechové cvičení (magic ball, hra s píšťalkou)
- oromotorické cvičení (kloktání, opička, malíř, kladívko, bonbon, bublina, korýtka, dlouhý jazyk, dotkni se špičky)
- fonační cvičení – cvičení s intenzitou hlasu (policista, učitelka, dítě, hasič,...)
- sluchové vnímání – jaká jména a povolání zazněla v básničce

„Jen abyste věděli
budu taky dospělý.
A mám jedno velké přání,
vybrat správné povolání.
Naše Klárka už je velká,
je z ní paní UČITELKA.
Podívejte na Toníka
chtěl by dělat ZAHRADNÍKA.
Tadeáš, ten dozajista
bude skvělý FOTBALISTA.
a co já, až vyrostu?
budu dělat STAROSTU!“

- jemná motorika – práce s plastelínou –koláče, rohlíky
- hrubá motorika a orientace ve stranách – tanec na písničku „Ouky, kouky“
- grafomotorika – grafomotorický list **příloha č. 28**
- spojování dvojic **příloha č. 29**
- pexeso povolání
- prostorová orientace – polož panáčka (vpravo, vlevo, pod, nad, do pravého spodního rohu,...)
- rozvoj slovní zásoby a práce se slovy – co vytleskávání, počet slabik, první slabika
- předmatematické představy, zrková diferenciace – kolik je na obrázku trojúhelníků, čtverců,... **příloha č. 30**
- čím bys chtěl být, kde pracuje maminka, tatínek

Reflexe – Kubu velmi bavila práce s plastelínou a bylo vidět, jak si práci užívá a soustředí se. Zaujala ho také písnička „Ouky kouky“. Také si velmi dobře zapamatoval jména a povolání z básničky. Kubíkovi šlo i počítání a zrková diferenciace. Dnes se mu opravdu dařilo.

Závěr, metodická doporučení:

Kuba je velmi snaživý, zvědavý a má zájem o práci, musí se mu však věnovat čas na odpověď. Během našich setkání jsme si hodně povídali, Kuba měl spoustu otázek. Kuba udělal znatelný pokrok ve slovní zásobě, která je poněkud malá, a skladbě vět. Pokud mu bude nadále věnovaný čas, bude se slovní zásoba zvětšovat. Kuba bude nastupovat do 1. třídy. Nadále by měl však docházet k logopedovi a rodiče by měli logopedická cvičení denně procvičovat.

Zdroje

<https://www.mshalasova.cz/zivot-na-statku>

Mluv se mnou: pracovní listy pro rozvoj dětské řeči, Slezáková Kateřina

Logochvilky aneb Náměty na kolektivní jazykové chvílky

<https://cz.pinterest.com/pin/473229873344928460/>

Pinterest – pracovní listy, logopedické pohádky

E-předškoláci

Povídám, povídám pohádku, Mlčochová Markéta

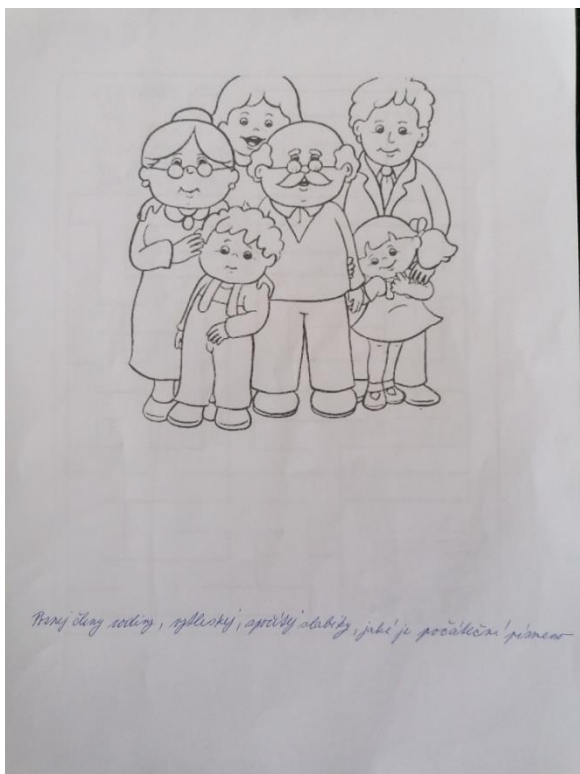
Přílohy

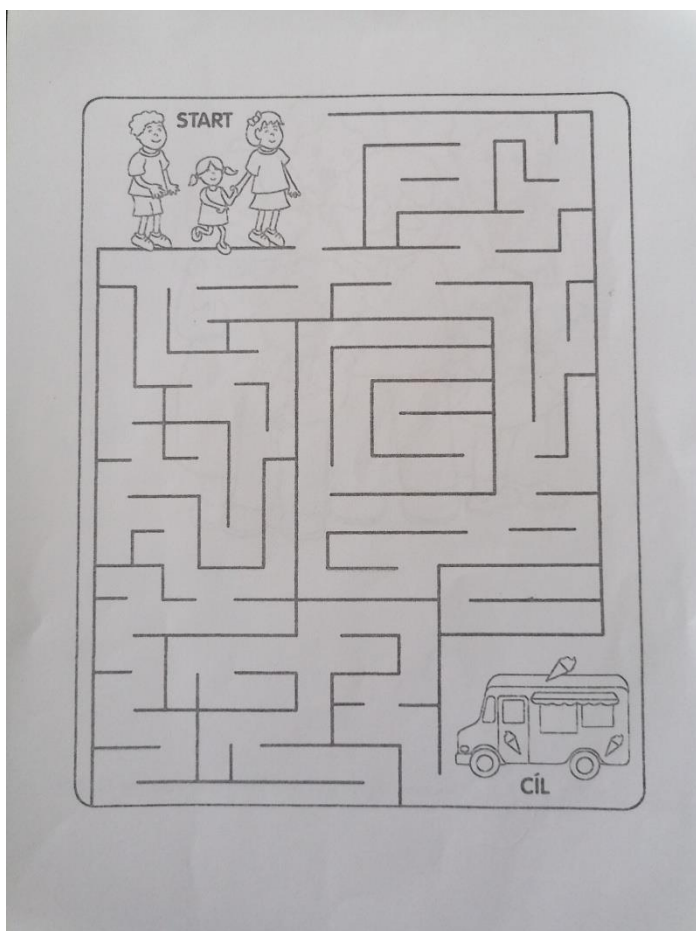
příloha č. 1 – kartičky s oromotorickými cviky

příloha č. 2 – skupiny čísel

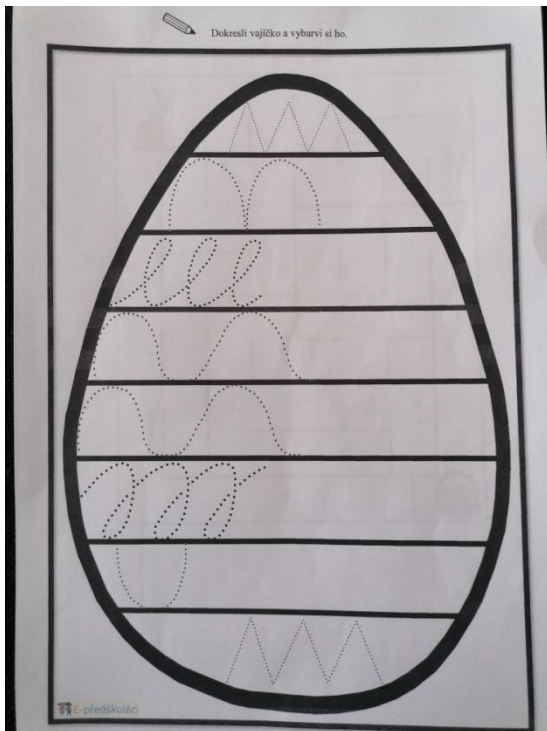
Příloha č. 4 – obr. k rozvoji řeči

Příloha č. 5 – bludiště

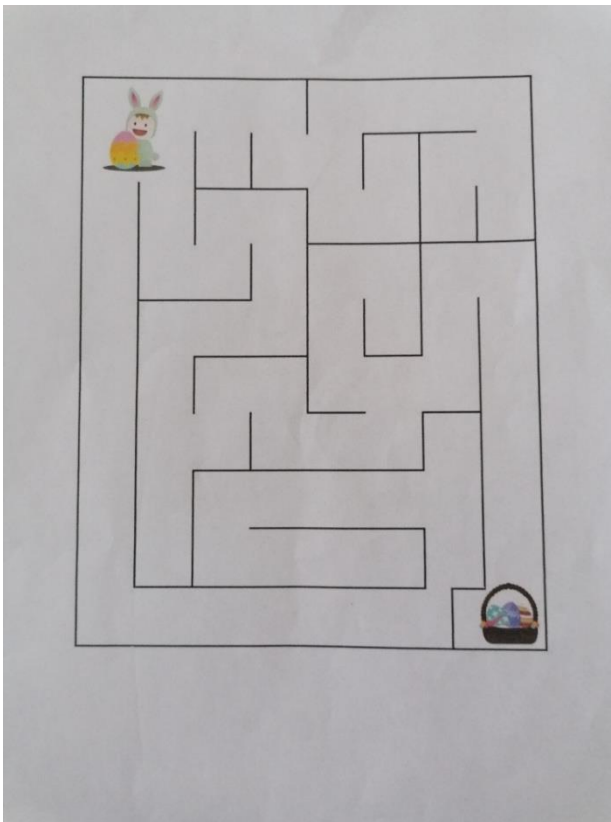
příloha č. 6

příloha č. 7

příloha č. 8

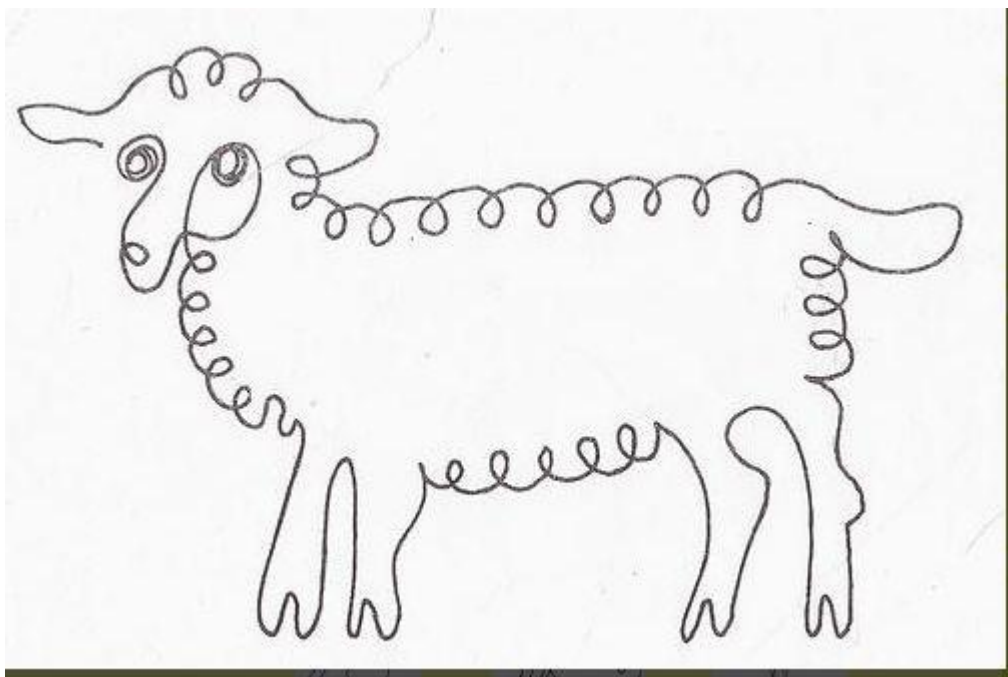
příloha č. 9

POHÁDKA O JAZÝČKU

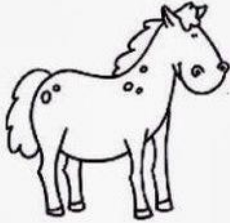
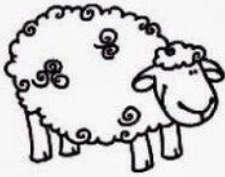
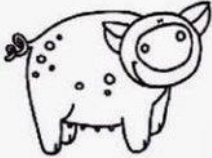
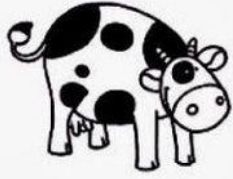
BYL JEDNOU JEDEN DŮM (přejedeme si prstem po rtech)
V TOM DOMĚ BYDLEL JAZÝČEK (vyplázneme jazyk)
KAŽDÝ DEN ČEKAL, KDO PŘIJEDE NA NÁVŠTĚVU. (několikrát za sebou vyplázneme jazyk)
PODÍVAL SE NA VŠECHNY STRANY (jazykem pohybujeme vpravo, vlevo, nahoru, dolů)
A OPRAVDU, KAMARÁDI PŘIŠLI, ZAKLEPALI NA DVÍŘKA. (klepeme jazykem na horní patro, s otevřenou pusou a přidáme zvuk „ddd“)
NEJDŘÍV PŘIŠLA RYBIČKA. (otevřeme pořádně ústa a vyšpulíme)
POTOM PŘIŠEL SLON, SLON MÁ DLOUHÝ CHOBOT. (pohybujeme jazykem ze strany na stranu)
PŘIŠLA I KOČÍČKA. (rty „namažeme“ Nutellou/džemem/ medem a pak pomalu oblizujeme rty jazykem- horní, dolní, dokola tak, abychom oblizali rty od jednoho koutku ke druhému)
PŘIKLUSALI I KONÍCI, STARÝ I MLADÝ. (jazyk přitlačíme o horní patro a luskáme s ním, nejdříve pomalu jako starý, potom rychle jako mladý)
DOKONCE I SLIMÁK SE PŘIPLAZIL. (konec jazyka opřeme o dolní zuby, zdviheme a co nejvíce uvolníme)
KDYŽ SE ZVÍŘÁTKA POTKAJÍ, PUSU SI DAJÍ. (pusinka 1x, 2x, 3x)
ZAHRAJÍ SI FOTBAL (konce jazyka střídavě tlačíme na jednu a poté na druhou tvář= gól, pusa je zavřená)
POHOUPOU SE NA HOUPAČCE (zapřeme jazyk za horní zuby)
SPOLU SI ZASOUTĚŽÍ, I KDYŽ JE VÍTR (našpulíme rty a nadechneme se nosem, máme zavřenou pusou, vydechneme pusou- vyslovujeme fúúúúú)
KDYŽ SKONČÍ, KAŽDÝ JE UNAVENÝ A JDOU SI ODPOČINOUT (zíváme)

příloha č. 10

– logopedická pohádka

příloha č. 11 – jedním tahem

příloha č. 12

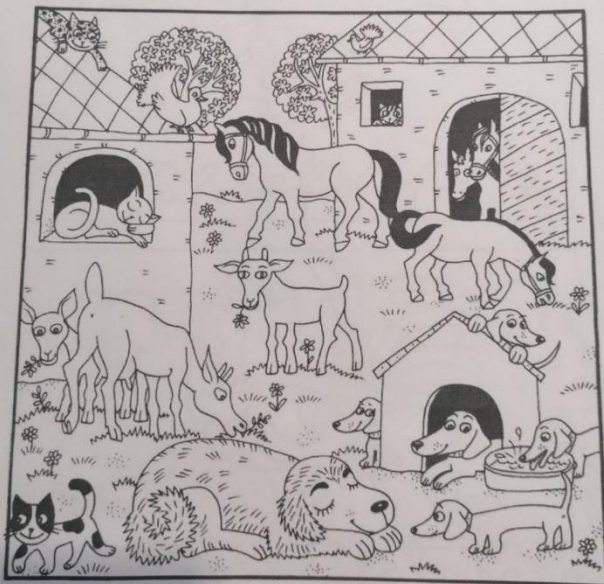
Najdi, kam se
schovala...

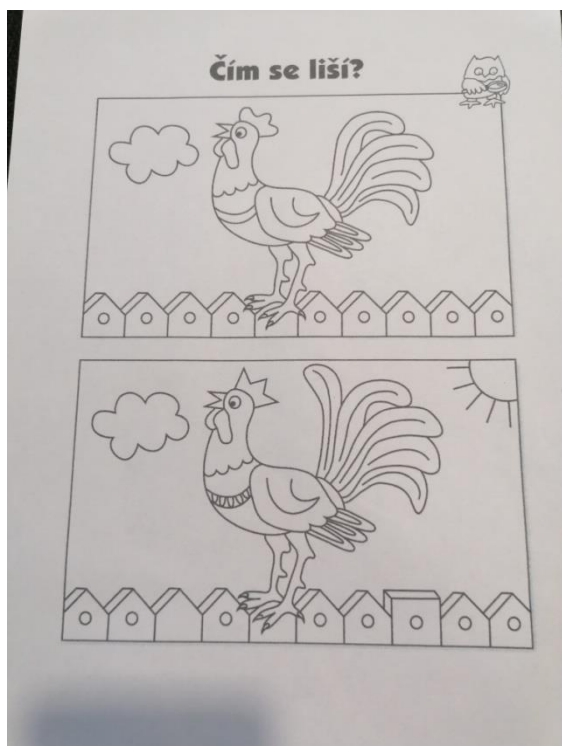

KDO JE TO?

Rybniček i velkou tůň
rád přiskočí každý ...
Hlídá dům, louku i les,
je to náš hlídací ...

Spočítej...

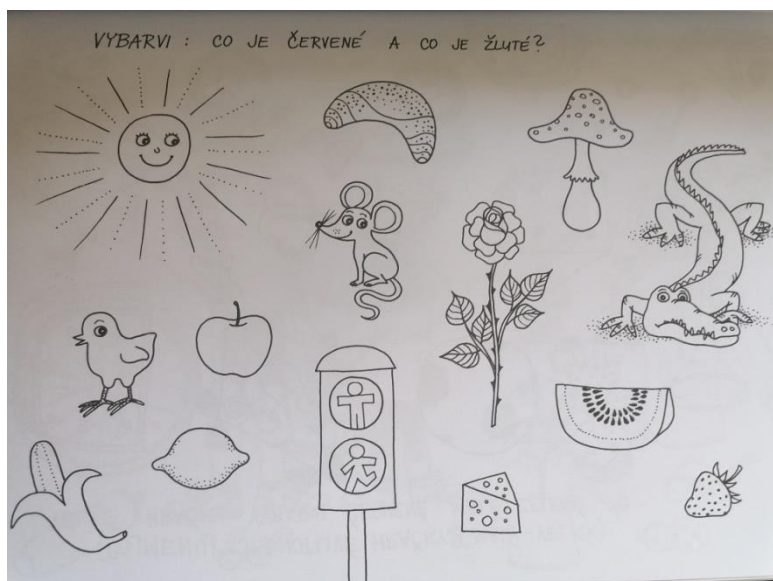

příloha č. 14

Logopedická pohádka

příloha č. 15

Jednoho krásného slunečného dne, šla Terezka na procházku do nedalekého parku. Vzala si sebou i svého pejska Tima (haf, haf). Šli po cestě, která byla klikatá (z levého do pravého koutku) a tváče ji hladil jemný vánek (lehce foukáme). Pejsek Tim pobíhal okolo Terezky (jazykem malujeme kolečka) až se zastavil u květiny, na které seděla včela (bzzz). Najednou se sluníčko schovalo za mraky a z nebe se ozval hrom (tleskneme). Na cestu začaly padat kapky (klapání jazykem). Terezka se rychle běžela schovat domů. Než doběhla domů, sluníčko opět začínalo vykukovat z poza mraků (mračení, úsměv). Na obloze se vytvořila velká barevná duha (olizujeme horní ret). Terezka si sedla na lavičku před domem a začala pejskovi ukazovat všechny barvy duhy. Znáš je také?

příloha č. 16

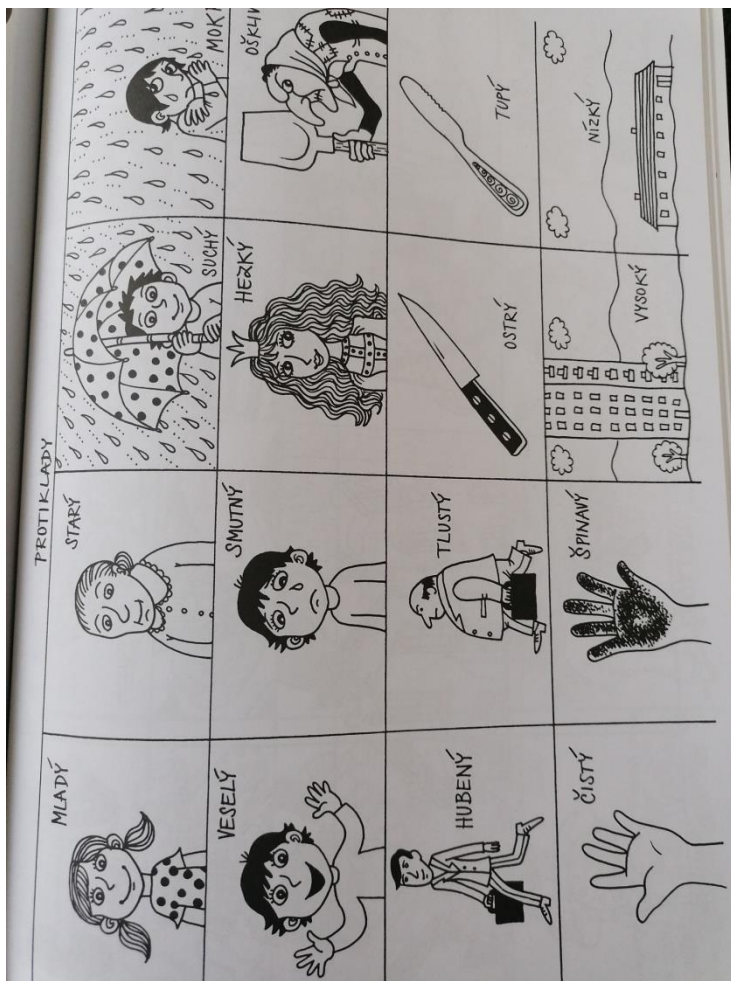
Chystám se do školky

Brzy ráno zazvonil budík (**crrr**). Kubík se vzbudil, protáhl se a zívł (**pusu do písmene O**). Přeložil peřinu na polovic, aby se vyvětrala (**špičku jazyku ohneme směrem do pusy**). Kubík šel do koupelny a umyl si obličej (**masáž obličeje**). Potom si vzal kartáček a vyčistil si zuby (**špičkou jazyka přejíždíme po zubech**). Osušil si pusy a oblékl se. Maminka mu mezitím přichystala snídani. Kubík poděkoval a kousl si do rohlíku (**koušeme sousto**). Napil se mléka (**šššš**). Na okně seděla kočička a jak zacítila mléko, tak se také ozvala (**mňáu**). Maminka nalila mléko do misky a dala jí kočičce. Ta si na mlíčku pochutnala. Fousky měla celé od mléka, tak si je jazýčkem očistila (**olizujeme rty kolem dokola**). Když Kubík dosnídal, maminka ho odvedla do školky. Dal mamince pusy (**vyšpulíme rty**), zatúkal na dveře (**špičkou jazyka tükáme na horní ret**) a vešel do třídy. Pozdravil s usmál se na paní učitelku (**široký úsměv**).

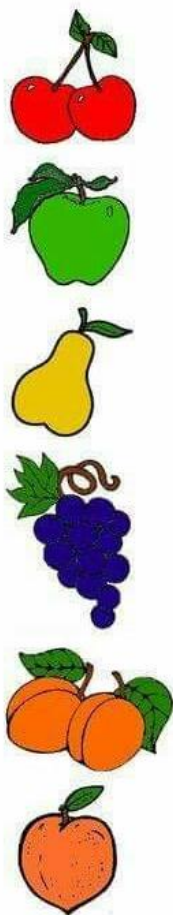
příloha č. 17

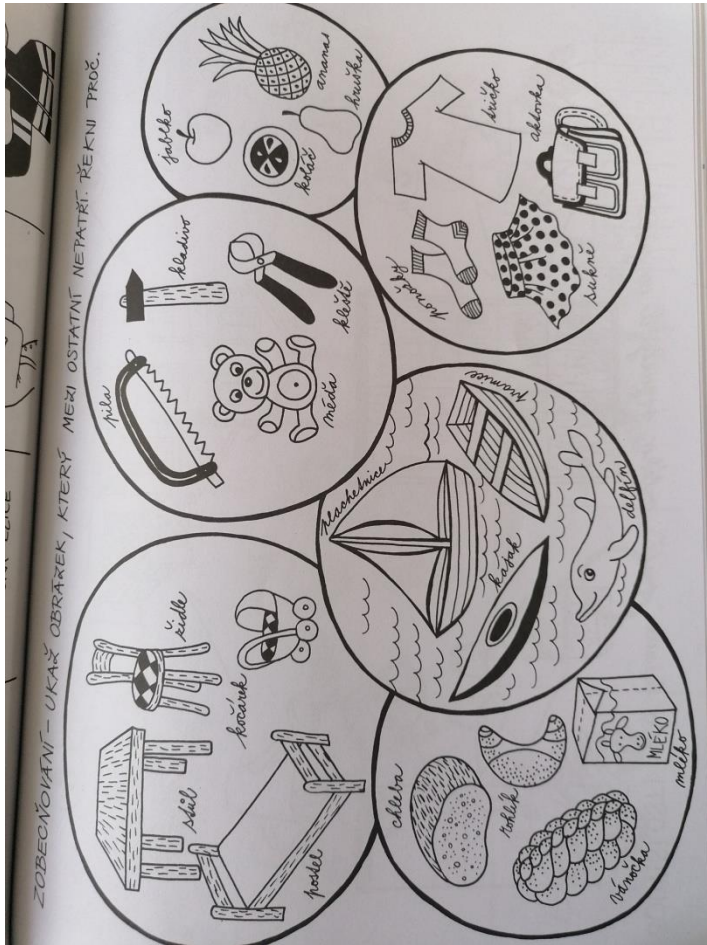
příloha č. 18

příloha č. 19

příloha č. 20

příloha č. 21

DOPLŇUJTE SLOVA DO RÝMŮ V ŘÍKADLE
A POTOM HLEDEJTE DVOJICE RÝMUJÍCÍCH SE SLOV.

		NA VELIKÝ LES ŠTEKAL MALÝ ...
		MALÁ ŠEDÁ MYŠKA CHYTRÁ JAKO
		LETÍ, LETÍ DRÁK RYCHLEJI NEŽ
		NATRHĀM ZELENOU TRAVIČKU PRO STRAKATOU
		BYLA JEDNA KOČKA, MĚLA MODRÁ
		FRANTA MÁ HRNEC, BĚŽÍ JAK
		SLUNÍČKO ZAPADĀ ZA KOSTEL, PASTÁČI SKÁČOU NA

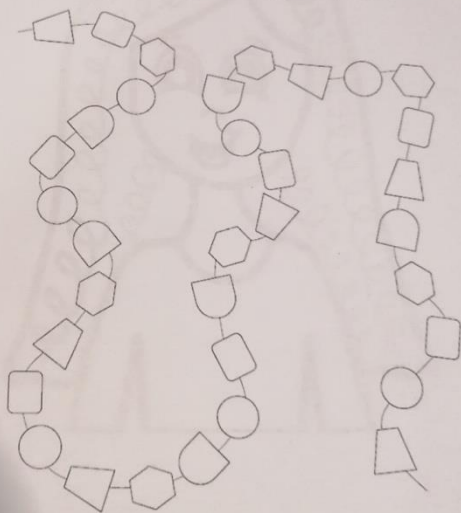
... CHOVÁME DOMA - V CHLIVKU

příloha č. 22

KORÁLKY

Navlékneme korálky, aby byly krásně barevné, budeš je muset vybarvit. Vybarvi podle pokynů:

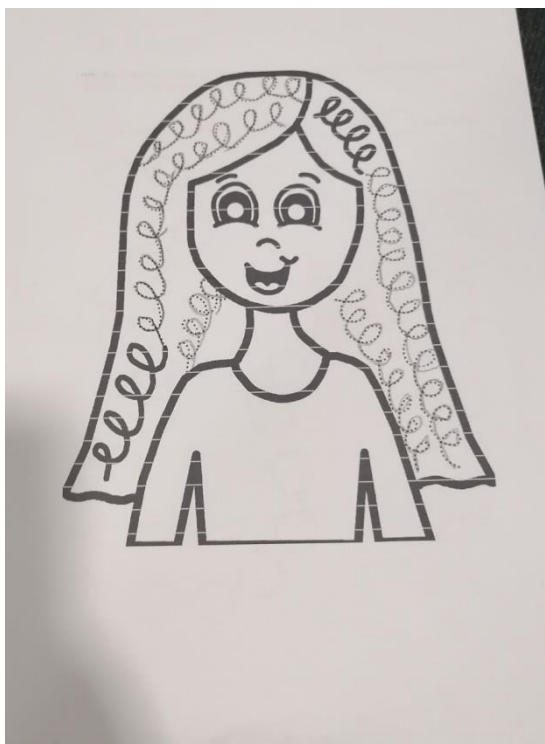
△ červená □ modrá ○ žlutá ▽ oranžová

příloha č. 23

příloha č. 24

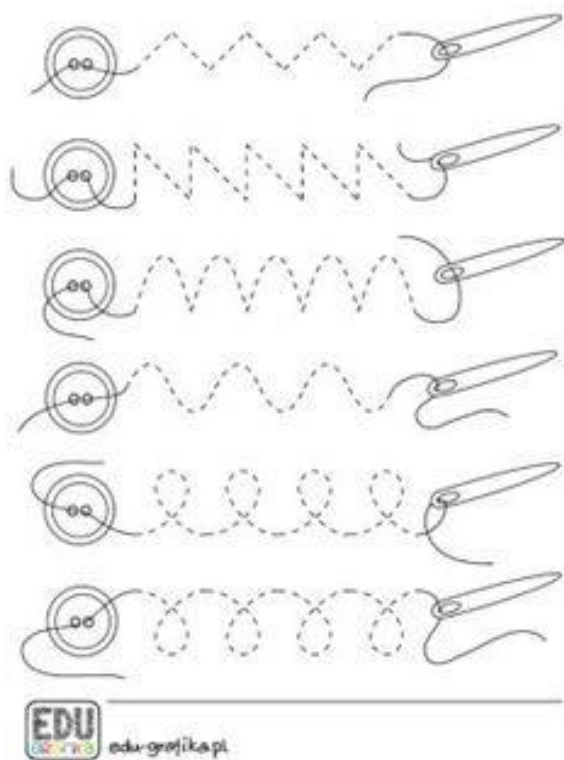
příloha č. 25

příloha č. 26

příloha č. 27

příloha č. 28

příloha č. 29

TROJÚHELNÍKY

Vybarvi všechny trojúhelníky zeleně.

